

Bankarski i Platni Autoritet Kosova

Shodno odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2001/35 donete 22. decembra 2001.god., O penzijama na Kosovu,

U cilju izvršenja člana 1. o definicijama Penzija utvrđene naknade i Penzija utvrđenog doprinosa kao i člana 14.7 Uredbe UNMIK-a br. 2001/35, ("Uredba o penzijama"),

Upravni odbor Bankarskog i Platnog Autoriteta Kosova (BPK), na sastanku održanom 23. oktobra 2002. god. usvojio je sledeće:

Pravilo br. 17 o penzionim nadoknadama Dopunskih penzionih fondova poslodavca

Član 1

Polje rada i svrha ovog pravila

1.1 Polje rada

Ovo pravilo primenjuje se kod Dopunskih penzionih fondova poslodavca ("Penzioni fondovi").

1.2 Svrha pravila

Ovo pravilo određuje propise za nadoknade koje mogu biti obezbeđene od strane Dopunskih penzionih fondova poslodavca. Ovi propisi promovišu i osiguravaju da je ugovor o penzijama održiv, dostupan i pravičan.

Član 2

Opšte napomene

2.1 Definicije

Svi termini korišćeni u ovom pravilu definisani su i navedeni u Uredbi o penzijama i/ili kao što je dalje definisano u ovom pravilu.

"Statističke pretpostavke" označavaju komplet finansijske i demografske procene koje su korišćene za obračun doprinosa potrebnog za finansiranje penzionih nadoknada kod ugovora o penzijama utvrđene nadoknade. Ove pretpostavke obuhvataju između ostalog kamatnu stopu, ekonomski porast, stopu mortaliteta, stopu invaliditeta, stopu zaključivanja, stopu porasta ili promene plata u celokupnoj kulturnoj nadoknadi.

"Invalidska penzija" označava podobnost za početak penzije nadoknade pre napunjene 65-e godine za članove koji boluju od ograničenog invaliditeta definisanog od strane SPGS ili primenljivih uredba na Kosovu koje obezbeđuju pravo na invalidsku penziju. Izraz obuhvata invalidske penzije koje se trenutno isplaćuju po postojećem ugovorima između poslodavca i zaposlenih na Kosovu.

“Odložena penzija” označava penzionu nadoknadu na koju je član fonda stekao pravo nakon njegovog/njenog završavanja radnog odnosa do kojeg je došlo pre životnog doba za penzionisanje ali čiji početak je odložen do dana kad on/ona dostigne normalnu životnu dob za penzionisanje.

“Ranija penziona nadoknada” označava odredbu u propisima o penzijama koja omogućava članu fonda koji se penzioniše pre normalnog životnog doba za penziju da započne njegovu/njenu penziju. Ranija penziona nadoknada ne može početi pre 60-e godine starosti ili nakon 35 godina službe.

“Zarada” označava ukupnu godišnju nadnicu ili platu prihoda pojedinca kako je definisano primenljivim uredbama o porezu na prihod koje funkcionišu na Kosovu.

“Penzija zasnovana na zaradi” označava zarade ili deo zarade člana fonda, sumu koja može biti definisana propisima o penzijama, korišćenim kao osnova za izračunavanje sume penzionog doprinosa i nadoknade.

Član 3

Penzione nadoknade penzionih fondova

3.1 Penzije utvrđene nadoknade

a) Osnove za zaključivanje penzionih nadoknada. Uopšteno, propisi o penzijama obezbediće da penziona nadoknada bude određena metodom izračunavanja koja podrazumeva sledeće elemente:

1. Prosečno označena nadnica ili plata člana fonda, tokom svih njenih/njegovih nakupljenih ili pripisanih godina službe. Nadnica može biti označena da obuhvata uticaje inflacije (promene u troškovima življenja) ili povezana sa drugim ugovorenim karakteristikama. Suma nadnice ili plate, uključujući označenu, ne sme preći ograničenje penzija zasnovane na zaradi, propisano pravilom br. 16 ovih pravila.

2. Stopa nakupljene nadoknade, ne prelazi 2, po godini nakupljene službe, i

3. Penziona nadoknada, nije veća u sumi granice nadoknade.

U određivanju granice nadoknade:

(i) Stopa nakupljene nadoknade neće preći 2 po godini nakupljene službe i
(ii) Granica nadoknade neće biti veća od 80% od proseka označene nadnice ili plate čija suma ne može preći iznos penzije zasnovane na zaradi.

b) Maksimalna mesečna penziona nadoknada. Penzija zasnovana na zaradi kako je navedeno u pravilu br. 16 je trenutno ograničena na 24.000 evra

godišnje. Stoga, primenjujući granicu penziona nadoknade od 80%, maksimalna penziona nadoknada je 19.200 evra godišnje ili 1.600 evra mesečno.

c) Stečeno pravo na penzionu nadoknadu. "Stečeno pravo" je definisano članom 1. Uredbe o penzijama i pravilom br. 12 ovih pravila. Propisi o penzijama mogu precizirati određeni broj nakupljenih godina službe za člana fonda kako bi ispunili uslov za njega/nju da dobije delimično ili potpuno "sticanje" njegove/njene penziona nadoknade; obezbeđujući da broj nakupljenih godina službe za dobijanje "stečenog prava" ne može preći 15 godina.

d) Ranija penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u propisima o penzijama, iznos penzije za člana fonda koji je izabrao da se penzioniše pre normalnog životnog doba za penzionisanje smanjen je preciziranim procentom ili stopom za svaki broj godina koliko još ostaje do dostizanja 65 godina; obezbeđujući da ni u kom slučaju iznos penziona nadoknade premaši sadašnju vrednost penziona nadoknade ugovorene u propisima o penzijama i određene kao poslednji izveštaj statističke procene odmah nakon datuma ranijeg penzionisanja.

e) Invalidska penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u propisima o penzijama, iznos penzije ograničenog invaliditeta ne može preći 70% od prosečno označene plate ili nadnice člana fonda tokom nakupljenih godina službe ili tokom njegovog/njenog ograničenog invaliditeta. Invalidska penzija isplaćivaće se do prethodnog datuma kada se invaliditet završava ili do 65-e godine kada se član fonda imenuje za svoju normalnu penziju.

f) Porodična penzija. Ako član fonda koji je oženjen/udata umre pre normalnog životnog doba za penzionisanje njegova/njena penziona nadoknada, jednaka do najmanje 50% penzije člana fonda postaje odložena penziona nadoknada za njegovog/njenog supružnika.

g) Isplata penziona nadoknade. Penzije će se isplaćivati na mesečnoj osnovi obračunate formulom za isplatu nadoknada definisanom propisima o penzijama. Ako je formula za isplatu nadoknada izražena u ukupnoj sumi, njeno pretvaranje u ekvivalentne mesečne isplate penzija mora biti u skladu sa tabelom nadoknade, koja je uključena ili čini deo propisa o penzijama, na osnovu statističke pretpostavke.

h) Odložena penziona nadoknada. Član fonda čiji radni odnos je završen ima pravo da odustane od svojih stečenih prava u penzionom fondu preko odložene penzije. Ova odložena penzija je jednaka stečenom pravu člana fonda u vreme završavanja radnog odnosa. Isplata penzija može početi samo kada član fonda napuni 65 godina ili, po želji člana fonda kada se napune godine za raniju penziju. Ako pojedinac koji ima odloženu penziju umre pre primanja penzije, odložena penziona nadoknada isplaćivaće se u skladu sa odredbama propisa poštujući pravo članova fonda u slučaju smrti.

Ako član fonda koji je završio radni odnos nema pravo na bilo kakvu odloženu penziju, akumulacija doprinosa poslodavca u njegovo ime primeniće se kao doprinos poslodavca finansijskoj godini za obračun i nadoknadu preostalih članova fonda.

i) Izračunavanje nakupljenih ili pripisanih godina službe. Propisi za ugovaranje nakupljenih ili pripisanih godina službe su sledeći:

1. Na osnovu minimalnih 18 godina za penzionu kvalifikovanost, maksimalni broj pripisanih ili nakupljenih godina službe je 46 godina.

2. Maksimalni broj pripisanih ili nakupljenih godina službe neće preći broj godina od kada je član fonda bio/je zapošljen od strane sadašnjeg poslodavca plus broj godina službe koje je on/ona imao/la sa prethodnim poslodavcem, podložno je zahtevima da:

(i) Period pripisanih godina službe kod prethodnog poslodavca može biti dozvoljen samo ako je dovoljno sredstava preneto na novi penzioni fond i do stepena do kojeg preneti sredstva ispunjavaju obaveze nadoknade novog penzionog fonda, uključujući period službe koji tražen da bude uključen u kredit kao nakupljene godine službe.

(ii) Novi zaposleni, novi poslodavac i penzioni fond ugovore u pisanoj formi da se zahteva da se obavi prenos kako bi se pokrile godine službe zaposlenog koje se mogu pripisati prethodnom zaposlenju i da je ubrajanje tih godina službe podložno uslovima da je fond gore naveden primio od strane Penzionog fonda u periodu od 30 dana od zapošljavanja člana fonda i da na stečena prava svih trenutnih članova fonda nije negativno uticano.

(iii) Kopija pisanog izveštaja i dokumenta koji dokazuje prenos odgovarajućeg fonda na penzioni fond, spomenuto u 2 (ii) stavki gore, bude podnet u BPK u roku od 45 dana od datuma novog zapošljavanja člana fonda.

3. U slučaju invalidske panziona nadoknade ili smrti, period pripisanih godina službe mora obuhvatati broj godina između datuma kvalifikovanja invaliditeta ili smrti i datuma kada je član fonda dostigao ili će napuniti 65 godina.

4. Uticaj ponovnog zapošljavanja. Član fonda koji je ponovo zapošljen u roku od 30 dana (od strane istog poslodavca) smatraće se da je nastavio sa radom i neprekidanjem službe u svrhu poslodavca koji finansira penzioni fond ako je ispunjen bilo koji od sledećih uslova:

(i) Stečeno pravo ponovo zapošljenog službenika smatra se i dalje kao odložena penzija kod Penzionog fonda, ili

(ii) Ako ponovo zapošljeni službenik obavi prenos stečenog prava na drugu penzionu šemu, suma stečenih prava prenete nakon toga vraćena je i primljena od strane penzionog fonda u periodu od 30 dana od datuma kada je član fonda ponovo zapošljen.

j) Razmaci od jedne godine službe biće obračunati na proporcionalnim osnovama u određivanju penzionih nadoknada i doprinosa.

3.2 Penzije utvrđenog doprinosa

a) Osnove u određivanju penzione nadoknade. Uopšteno, propisi o penzijama obezbediće da penziona nadoknada bude suma fondova, izračunata i određena u skladu sa pravilom br. 7 ovih pravila, stavljena na individualni račun od datuma poslednje procene koja prethodi mesecu kada počinje penzija. Količinu sredstava na individualnom računu člana fonda čini:

1. Ukupan doprinos ostvaren od strane člana fonda tokom njegovog ili njenog celokupnog perioda davanja doprinosa, plus
2. Ukupni doprinosi ostvareni od strane poslodavca u ime člana fonda tokom celokupnog perioda davanja doprinosa, plus
3. Vraćano ulaganje dodeljeno sumama opisanim u stavkama 1 i 2 gore, manje je umereno troškovima penzione administracije.

b) Iznos mesečne penzione nadoknade. Penzioni fond će sklopiti anuitetski ugovor sa kompanijom za životno osiguranje, u skladu sa pravilom br. 11 ovih pravila. Anuitet će plaćati mesečne penzije. Iznos mesečne penzije određen je na osnovu:

1. Količine sredstava na individualnom računu člana fonda od datuma penzionisanja,
2. Godišta penzionera i
3. Izabrane opcije ugovora.

Pravilo br. 11 primenjuje se kod isplate penzija članovima fonda kod Fondova penzija utvrđenog doprinosa.

c) Stečeno pravo. "Stečeno pravo" je definisano članom 1. Uredbe o penzijama i pravilom br. 12 ovih pravila. "Stečeno pravo" člana fonda kod penzija utvrđenog doprinosa je jednaka količini sredstava stavljenoj na individualni račun od datuma poslednje procene.

d) Ranija penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u propisima o penzijama, iznos penzije za člana fonda koji izabere da se penzioniše pre normalnog životnog doba za penzionisanje može započeti penziju. Količina sredstava na njegovom/njenom individualnom računu, koja sadrži stečeno pravo,

od datuma poslednje procene koja prethodi mesecu njegove/njene ranijeg penzionisanja koristiće se za dobijanje anuiteta u skladu sa pravilom br. 11 ovih pravila.

e) Invalidska penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u propisima o penzijama, iznos penzije ograničenog invaliditeta ne može preći 70% od prosečno označene plate ili nadnice člana fonda tokom nakupljenih godina službe. Invalidska penzija isplaćivaće se do prethodnog datuma kada se invaliditet završava ili do 65-e godine kada se član fonda imenuje za svoju normalnu penziju.

f) Porodična penzija. Ako član fonda koji je oženjen/udata umre pre normalnog životnog doba za penzionisanje njegova/njena penziona nadoknada, jednaka stečenom pravu (bilans individulanog računa) od datuma poslednje procene koja je prethodila smrti odvojena je kao odložena penziona nadoknada za njegovog/njenog supružnika.

g) Odložena penziona nadoknada. Član fonda čiji radni odnos je završen ima pravo da odustane od svojih stečenih prava u penzionom fondu preko odložene penzije. Isplata penzija može početi samo kada član fonda napuni 65 godina ili, po želji člana fonda kada se napune godine za raniju penziju. Ako pojedinac koji ima odloženu penziju umre pre primanja penzije, odložena penziona nadoknada isplaćivaće se u skladu sa odredbama propisa poštujući pravo članova fonda u slučaju smrti.

Član 4 **Stupanje na snagu**

Ovo pravilo će stupiti na snagu 23. oktobra 2002. god.

Generalni direktor